

Agentschap NL
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

InfoMil Nieuws | 57

Jaargang 15 | april 2010

>> Als het gaat om milieu en leefomgeving

In dit nummer

Wat bereiken we met BEMS?	4
Vragen aan de helpdesk	6
Strategie voor energiebesparing in het MKB	7
Herziene PGS 25 voor aardgastankstations en nieuwe NPR Waterstoftankstations scheppen helderheid	8
Praktische tips voor handhaving in de glastuinbouw	10
Ammoniakreducerende stalsystemen	11
Verschenen en agenda	12

Korte berichten

Redactioneel: nieuw en vertrouwd

Vertrouwde kwaliteit in een nieuw jasje. Dat is de vernieuwde InfoMil Nieuws, waarin we uw reacties uit het lezersonderzoek hebben verwerkt. Daaruit blijkt dat u ons blad waardeert. Daarom geen radicale wijzigingen. Want wat goed is, is goed. Wat is wel nieuw? Allereerst de nieuwe huisstijl. Na onze website is nu ook InfoMil Nieuws in de nieuwe Rijkshuisstijl gestoken. Verder leest u meer over achtergronden van wet- en regelgeving en wat dat betekent voor uw werk. Dat doen we in de vorm van interviews. Zo praten beleidsmakers bij VROM u in dit nummer bij over achtergronden en nieuwe ontwikkelingen rondom het BEMS. Collega's bij de gemeente Arnhem vertellen waarom deze gemeente rijden op waterstof stimuleert. En experts op het gebied waterstof en aardgas belichten de achtergronden van de nieuwe PGS 25 voor aardgastankstations en de NPR voor waterstofvulpunten. Duidelijkheid voor bouwers, exploitanten en het bevoegd gezag! Patrick Dijk van InfoMil vertelt over het programma Stad en MKB, dat energiebesparing bij MKB-ondernemers stimuleert. En wie wil weten hoe je slim samen kunt werken in de handhaving van glastuinbouwbedrijven, moet het interview met handhavers van de gemeente Emmen en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier lezen. Naast deze interviews hebben we een aantal pagina's gereserveerd voor vragen aan de helpdesk en korte berichten. Elk artikel verwijst naar onze website, waar u meer over het onderwerp kunt lezen. Zo willen we slim gebruikmaken van onze communicatiemiddelen. Infomil.nl en de digitale nieuwsbrief InfoMil Actueel voor het laatste nieuws, InfoMil Nieuws voor achtergronden en reflectie. Ik ben benieuwd naar uw reactie op de vernieuwde InfoMil Nieuws. Ik hoor het graag via arjan.dezeeuw@agentschapnl.nl

Arjan de Zeeuw - Manager InfoMil

Korte berichten is een nieuw onderdeel van InfoMil Nieuws. Bij elk bericht vindt u aanvullende informatie via www.infomil.nl/infomilnieuws, tenzij er een andere url staat vermeld.

Handboek Water legt Rijksregelgeving uit

Medio januari is de eerste versie van het *Handboek Water* gepubliceerd op www.handboekwater.nl. Dit handboek, een initiatief van het Rijk, omvat alle regelgeving op het gebied van water van de ministeries van Verkeer en Waterstaat en VROM. Het gaat daarbij om de Waterwet, lozingen van de Wet milieubeheer en de algemene regels voor lozingen die op beide wetten zijn gebaseerd. Daarmee is het handboek het informatiedocument waarin Rijksregelgeving

op het gebied van water wordt uitgelegd aan regionale overheden. Op dit moment is het *Handboek Water* nog beperkt tot de lozingsaspecten. In de loop van 2010 komen er diverse onderwerpen bij die met de Waterwet worden geregeld, zoals waterkering, waterhuishouding en grondwater.

Meer informatie hierover en een reactie op de stelling 'Handboek Water zorgt voor een betere samenwerking in de regio op het gebied van waterregelgeving' is te vinden op www.handboekwater.nl

Fijn stof bij op- en overslagbedrijven terugdringen

Op- en overslagbedrijven dragen aanzienlijk bij aan de totale industriële emissie van fijn stof. Daarom is in het kader van het Actieplan fijn stof en industrie afgesproken om regelgeving voor diffuse stofemissies onder de loep te nemen. Naar aanleiding daarvan is vorig jaar hoofdstuk 3.8 'Stofemissies bij bewerking en op- en overslag van stuifgevoelige stoffen' van de NeR herzien (zie ook 'Verschenen' op pagina 12). Met deze herziening heeft het bevoegd gezag een flexibel instrument om de optimale combinatie van maatregelen bij op- en overslagbedrijven te bepalen en daarmee de stofemissies van diffuse bronnen efficiënt terug te dringen. Hoofdstuk 3.8 biedt algemene richtlijnen om beste beschikbare technieken te formuleren en maakt een koppeling naar factsheets. Deze beschrijven voor specifieke situaties en activiteiten de beste beschikbare technieken en emissiereductie maatregelen.

Nieuw elektronische Milieujaarverslag (e-MJV) beschikbaar

Sinds 8 februari is het nieuwe e-MJV voor bedrijven en bevoegde gezagen beschikbaar. Dit jaar voor het eerst als webapplicatie. Met deze applicatie kunnen bedrijven het Integraal PRTR-verslag, de MJA-rapportage en - dit jaar voor het eerst - de rapportage voor de olie- en gaswinningsindustrie indienen. Het bevoegd gezag kan de rapportages via hetzelfde systeem beoordelen. De webapplicatie maakt downloaden en installeren op de lokale pc overbodig. Door het toenemende beveiligingsbeleid van bedrijven zorgde de oude versie van e-MJV voor problemen en kostte het veel tijd om het systeem te gebruiken. De webapplicatie sluit nu meer aan op de eisen van deze tijd. Bevoegde gezagen kunnen tot 1 juli 2010 hun definitieve oordeel over het verslag geven.

Werken met NSL-projecten en maatregelen op InfoMil.nl

De wereld staat niet stil na de inwerkingtreding van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten en maatregelen verlopen niet altijd exact zoals gepland. Sommige projecten worden vertraagd uitgevoerd, sommige maatregelen vergen meer samenwerking dan voorzien. Bij de jaarlijkse monitoring zijn beleidsmedewerkers luchtkwaliteit, NSL-coördinatoren en verantwoordelijken voor de rapportage luchtkwaliteit betrokken. Deze monitoring houdt de uitvoering bij van maatregelen en projecten die zijn opgenomen in het NSL en volgt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit. Uit de monitoring blijkt of de uitvoering van maatregelen en de luchtkwaliteit in de pas loopt met de voorspellingen en de grenswaarden. Op basis daarvan kan zonodig bijsturing plaatsvinden. Daarnaast is er een werkwijze voor veranderingen, vervangingen en toevoegingen van projecten en/of maatregelen in het NSL. Deze werkwijze is een hulpmiddel voor overheden, die op basis van praktijkervaringen kan worden aangepast.

Ultimatum voor grote opslagplaatsen gevaarlijke stoffen

Tijdens de Schakeldag op 27 april organiseert InfoMil een bijeenkomst voor bevoegde gezagen voor grote opslagplaatsen van gevaarlijke stoffen. Minister Cramer van VROM stuurde begin februari een brief naar alle gemeenten en provincies waarin zij een ultimatum stelt tot medio 2010 om milieuvergunningen en handhaving op orde te brengen. Als de situatie dan onvoldoende is verbeterd, overweegt de Minister wettelijke maatregelen. Door verschillende oorzaken is de brandveiligheid van opslagplaatsen voor meer dan tien ton gevaarlijke stoffen (beschermingsniveau 1) niet goed geregeld. Zo zijn veel milieuvergunningen ontoereikend en is de handhaving onvoldoende, omdat de borging van brandveiligheid van deze opslagplaatsen specialistische kennis vereist. InfoMil opende begin februari op de website een overzicht met relevante documenten, vragen en antwoorden. Een werkgroep van het LAT BRZO werkt aan een overzicht waarmee toezichthouders tijdens een BRZO-inspectie kunnen controleren of de brandveiligheid in orde is.

Ondernemers met R22-koelinstallaties: opgelet!

Vanaf 1 januari 2010 mogen ondernemers alleen gerecycled of geregenereerd R22-koudemiddel in hun koelinstallaties gebruiken. Meer dan de helft van de koelhuizen draait nog op R22 en heeft jaarlijks koudemiddel nodig wegens onderhoud of lekkage. Dit jaar is 250 ton gerecycled R22 nodig. Die voorraad, die dit voorjaar waarschijnlijk al op is, moet beschikbaar komen uit installaties die worden ontmanteld. Dat betekent dat ondernemers snel moeten omschakelen op het synthetische koudemiddel HFK of liever op natuurlijke koudemiddelen, zoals ammoniak, CO₂ en propaan. Volgens het programma Reductie Overige Broeikasgassen

(ROB) van Agentschap NL is dit bewustzijn nog niet bij alle bedrijven aanwezig. Vergunningverleners en handhavers kunnen deze ondernemers adviseren snel contact op te nemen met hun installateur.

Kijk voor meer informatie op www.agentschapnl.nl/rob onder koelen en vriezen.

Keuren dieselloletanks bij landbouwbedrijven

Wanneer moeten bovengrondse dieselloletanks zonder installatiecertificaat bij landbouwbedrijven worden gekeurd? Het Besluit landbouw milieubeheer stelt dat tanks zonder installatiecertificaat vijftien jaar na ingebruikname een entreekeuring ondergaan. Bij tanks opgericht voor 1996 moet dit uiterlijk 1 juni 2011 plaatsvinden. Als de tanks geen mangat of inspectie-opening hebben en het dus onmogelijk is de tank voor de keuring inwendig te inspecteren, moeten ze vijftien jaar na ingebruikname buiten gebruik worden gesteld. Voor tanks opgericht voor 1996 moet dit eveneens voor 1 juni 2011 gebeuren. Het Activiteitenbesluit gaat anders om met deze termijnen: tanks die voor 1 januari 2000 zijn geïnstalleerd, moeten uiterlijk 1 januari 2015 zijn gekeurd. Maar dit betekent niet dat de termijn van 1 januari 2015 automatisch ook voor de landbouwbedrijven geldt. VROM onderzoekt of, en zo ja, hoe beide regelgevingen meer in lijn met elkaar kunnen worden gebracht.

Schakeldag

Op dinsdag 27 april 2010 organiseert Agentschap NL in Utrecht - voor het derde jaar op een rij - de Schakeldag. Dit is dé dag waarop u informatie verzamelt over actuele onderwerpen binnen uw vakgebied en spreekt met collega's uit het veld. Dit alles onder één dak. Kortom: een dag waar u als milieuprofessional of ruimtelijke ordenaar bij moet zijn! Naast een inspirerend plenair programma, zijn er vier rondes met interessante themasessies. Zo kunt u sessies volgen op het gebied van het Activiteitenbesluit, Afval, Bodem, Klimaat & Lucht, Luchtkwaliteit, Mobiliteit, Ruimte, Veiligheid, Vermindering Regeldruk en Wabo. Bovendien kunt u, thema-doorsnijdend, sessies volgen over Regionale Uitvoerings Diensten (RUD's) en Ruimtelijke Ordening. Ook kunt u deelnemen aan een leerzame rondleiding door Utrecht met betrekking tot luchtkwaliteitsmaatregelen. Daarnaast is er de mogelijkheid om op het Marktplaatsplein te netwerken. De schakeldag wordt geopend door Harry Paul, de Inspecteur-Generaal van de VROM Inspectie.

Wilt u meer informatie over de Schakeldag of wilt u zich registreren? Bezoek dan www.schakeldag.nl

Meer informatie over bovenstaande berichten staat op www.infomil.nl/infomilnieuws

“Een groeimarkt vraagt om duidelijke spelregels”

BEMS: prikkel vanuit handhaving is nodig

Nieuwe middelgrote stookinstallaties moeten voldoen aan nieuwe emissie-eisen voor stikstofoxide, zwaveldioxide en stofemissies. Dit regelt BEMS, dat 1 april in werking is getreden. Ook bevat de nieuwe regelgeving normen voor koolwaterstoffen en regels voor onderhoud en keuring van installaties. Waarom was BEMS nodig? Wat bereiken we ermee? En wat betekent BEMS voor het werk van vergunningverleners en handhavers? InfoMil Nieuws vroeg het aan beleidsmakers Kees Hoppener en Herman Walthaus van VROM.

Waarom is nieuwe regelgeving over emissie-eisen van middelgrote stookinstallaties nodig?

Kees Hoppener: “De laatste wijziging van de voorloper van BEMS – BEES B – dateert van tien jaar geleden. Tussen toen en nu heeft de techniek niet stilgestaan. En omdat stookinstallaties moeten voldoen aan Beste Beschikbare Technieken (BBT), voldeed BEES B niet meer geheel. Daarnaast zijn er meer brandstoffen op de markt gekomen. Wij kregen dus vragen van vergunningverleners welke emissie-eisen ze moesten stellen aan bijvoorbeeld biogas, biomassa en bio-olie. Een andere reden is dat we ontdekten dat gasmotoren in WKK-installaties – ook een groeimarkt – het aardgas niet optimaal verbranden, waardoor er veel koolwaterstoffen vrijkomen. Deze stoffen bestaan groten-deels uit het broeikasgas methaan. Hiervoor was geen emissie-norm en dat is uit oogpunt van het klimaatbeleid wel wenselijk. Een afgeleide reden om de regelgeving te veranderen waren de National Emission Ceilings. Volgens deze Europese richtlijn mag Nederland na 2010 per jaar niet meer dan 260 miljoen kilo stikstofoxide (NO_x) uitstoten. Het toepassen van BBT is daarbij een goed hulpmiddel.”

Wat is er nieuw in BEMS?

Hoppener: “De eisen voor installaties die in BEES B stonden zijn hetzelfde gebleven of verscherpt. Vooral voor aardgasmotoren gelden strengere eisen. Verder is de reikwijdte verruimd. En er zijn nu voor het eerst eisen voor biobrandstoffen en koolwaterstoffen. Daarnaast hebben we de regelgeving eenvoudiger gemaakt. In BEES B hadden we bijvoorbeeld nog verschillende eisen voor ‘oude oude installaties’. Vergunningverleners en handhavers moesten steeds opzoeken welke eis voor welk jaartal gold. In BEMS tref je dit niet meer aan. Nu gelden grenswaarden per type stookinstallatie en per brandstof: vast, vloeibaar, gasvormig en biomassa.”

Hoeveel emissie besparen we met BEMS?

Hoppener: “Na 2017 – als ook alle bestaande installaties aan BEMS moeten voldoen – komt er naar schatting tussen de zeven en negen miljoen kilo minder NO_x in de atmosfeer terecht. Voor SO₂ en fijn stof zijn deze effecten beperkter, omdat deze emissies bij het verbranden van aardgas bijna niet vrijkomen. De inzet van biobrandstoffen in de stookinstallaties zal de komende jaren toenemen. Dit leidt nu al tot problemen met de luchtkwaliteit in de ons omringende landen. Regeren is vooruitzien en daarom proberen we met BEMS deze problemen voor te zijn.”

Walthaus: “De norm voor koolwaterstoffen levert nog geen grote klimaatwinst op, maar we zullen in de toekomst strengere eisen stellen.”

Waarom is die emissie-eis voor koolwaterstof zo ruim?

Walthaus: “Het is vrij revolutionair dat er nu een norm is. Voor veel partijen was dat wennen. Het leverde aanvankelijk dan ook wat weerstand op. Dat betekende een zwaarder onderhandelingsproces. Wat ook meespeelde was de vraag of de motoren die nu voor WKK-installaties op de markt zijn, gedurende hun hele levensduur de huidige

norm kunnen halen. Leveranciers willen geen garantie geven. Dus dit brengt wat onzekerheid met zich mee. Aan de andere kant: wij willen druk uitoefenen om onze doelstellingen te halen. Een jaarlijkse besparing van 1 megaton CO₂-equivalenten methaan is maximaal mogelijk als alle methaanslip kan worden voorkomen.”

“We gaan ervan uit dat leveranciers producten maken die aan BEMS voldoen. Maar een prikkel vanuit de handhaving is belangrijk. De markt moet wel zien dat we het serieus nemen”

Hoe wil je die potentiële besparing concreet realiseren?

Walthaus: “Waarschijnlijk wordt BEMS over drie jaar herzien. Tot die tijd kun je een aantal sporen bewandelen om de koolwaterstofemissies uit WKK-installaties verder terug te dringen. Eén ervan is de inzet van nageschakelde technieken. Die zijn in ontwikkeling, maar nu nog niet marktrijp. Ook gaan we kijken naar de mogelijkheden in het onderhoud en beheer van motoren. Bijvoorbeeld door een andere afstelling. Of door onderdelen te vervangen. Een aantal publicaties beschrijft een nieuwe roestvrij stalen zuiger, die voor minder emissies zorgt. Binnenkort gaan wij met brancheorganisaties overleggen wat technisch en financieel haalbaar is.”

Waarom is er gekozen voor een tijdelijk soepeler norm voor biobrandstoffen?

Hoppener: “Aardgas heeft een constante kwaliteit. Je weet hoe het zich gedraagt.

En dan kun je het systeem erop afstemmen. Dat is nog niet zo bij biogas. De kwaliteit ervan is wisselend. De ene keer komen er meer afvalstoffen vrij, de andere keer weer minder. Hiermee moeten we ervaring opdoen, want biogas wordt nu nog niet veel toegepast. De sector heeft ons aangegeven dat ze drie jaar nodig heeft om de milieuprestaties van biobrandstoffen vergelijkbaar te maken met die van de fossiele brandstoffen. We hebben de markt deze tijd gegund. Daarom zijn we nu met hen een ontwikkelingsprogramma gestart.”

Walthaus: “We willen het gebruik van biogas graag stimuleren en de ontwikkeling ervan niet frustreren door onrealistische eisen te stellen. Daarom moet meer onderzoek plaatsvinden. Het is de bedoeling dat op termijn ook biogasmotoren aan dezelfde eisen moeten voldoen als gewone gasmotoren.”

Wat betekent het BEMS voor het werk van vergunningverleners en handhavers?

Hoppener: “Voor vergunningverleners verandert er weinig. De werkwijze is conform BEES B. De nieuwe regelgeving is alleen wat verbreed en vereenvoudigd, zoals ik eerder aangaf. Voor handhavers is BEMS een interessante uitdaging. Vooral voor nieuwe installaties. Vanaf 1 april moeten deze installaties aan de normen van BEMS voldoen. Het is interessant om na een jaar de balans op te maken. Pakken leveranciers en gebruikers het op? Is BEMS voldoende bekend? Kijk, de markt moet zich zetten. We gaan ervan uit dat leveranciers producten maken die aan BEMS voldoen. Maar een prikkel vanuit de handhaving is belangrijk. De markt moet wel zien dat we het serieus nemen.”

Gaat er nog iets gebeuren met installaties die kleiner zijn dan 1 megawatt?

Hoppener: “Ja, er komt regelgeving. Op dit moment zijn we hierover in overleg met leveranciers en bevoegd gezag.”

Kees Hoppener

Herman Walthaus

Informatie voor het bevoegd gezag

Het informatieblad BEMS helpt vergunningverleners en toezicht-houders de wet uit te voeren. Daarnaast kan het bevoegd gezag de publicatie gebruiken om bedrijven te adviseren. Projectleider Wendy Simonse (InfoMil): “We geven achtergrondinformatie en verduidelijken de wetteksten. Zo gaan we in op de werkwijze, leggen we nieuwe begrippen als ‘nominaal vermogen’ uit en geven we een toelichting op de overgangstermijnen voor bestaande installaties. Het is goed om te weten dat BEMS voor bestaande installaties per 1 januari 2017 ingaat, maar dat geldt alleen voor de emissie-eisen. Overige bepalingen uit BEMS, zoals de vereenvoudigde onderhouds- en keuringsverplichting, gelden wél zodra BEMS in werking treedt. Ook is het goed te weten dat de regels uit het BEMS voor nieuwe installaties gelden zodra ze in gebruik worden genomen. Dus niet – zoals gebruikelijk – op de

datum van vergunningverlening. Wij leggen deze en andere onderwerpen waarover wij vragen verwachten uit. Een ander voorbeeld is de aanpak van stookinstallaties die onder de NO_x-emissiehandel vallen. Dit is nu beter gestroomlijnd, maar het heeft wel consequenties voor de vergunningverlening. Wie wil weten welke gevolgen dat zijn, kan dat nalezen in het informatieblad.” Daarnaast biedt het informatieblad nog een handige extra service. Vergunningverleners en handhavers hebben te maken met verschillende wet- en regelgeving voor stookinstallaties, zoals BEMS, BEES A en BVA. Een handige beslisboom in het informatieblad leidt het bevoegd gezag naar de juiste regelgeving.

Het informatieblad BEMS is digitaal beschikbaar via www.infomil.nl/infomilnieuws

Vragen aan de helpdesk

Nieuwe versies rekenmodellen voor luchtkwaliteit

Wat zijn de wijzigingen in CAR, ISL2 en ISL3a?

De nieuwe versies van de rekenmodellen CAR, ISL2 en ISL3a bevatten de actuele generieke invoergegevens en nieuwe functionaliteiten. Alle modellen zijn via de website van InfoMil beschikbaar.

Begin 2010 zijn de generieke invoergegevens, achtergrondconcentraties en meteorologische gegevens geactualiseerd. Er zijn nieuwe GCN-kaarten. Ook is het jaar 2009 aan de meteorologische gegevens toegevoegd. Voor de standaardrekenmethoden 2 en 3 (ISL2 en ISL3a) zijn de gegevens beschikbaar via een PreSRM-tool. Deze tool voert een aantal voorbewerkingen van de gegevens uit. Doordat elk model van deze gegevens uitgaat, is de uniformiteit van de diverse modellen vergroot. Tevens bevat de PreSRM-tool de verfijnde achtergrondgegevens rondom Schiphol en Rijnmond zoals die gehanteerd worden in de Monitoringstool.

Ook de nieuwe versie van CAR (versie 9.0) gebruikt deze verfijnde achtergrondgegevens. Daarnaast worden enkele aanpassingen doorgevoerd waardoor resultaten beter inzichtelijk zijn voor de gebruiker. Naar verwachting komt begin mei versie 9.1 beschikbaar waarbij cumulatie van bijdragen van het hoofdwegennet automatisch plaatsvindt. De nieuwe versie van ISL2 bevat naast de hierboven beschreven gegevens van de PreSRM-tool tevens een im- en exportprofiel waarmee eenvoudig stratenbestanden in Shape-formaat uit de Monitoringstool kunnen worden ingelezen. Deze functionaliteit is in april in de Monitoringstool opgenomen. Ook de nieuwe versie (v2010) van ISL3a maakt gebruik van de gegevens uit de PreSRM-tool en heeft een aantal nieuwe functionaliteiten voor databeheer en gebruiksgemak.

Milieu-effectrapportage en zienswijzen

Is een hoorzitting in het kader van de m.e.r. verplicht?

Nee. In het algemeen geldt, dat als in bepaalde wettelijke regelingen de toepassing van afdeling 3.4 Algemene Wet bestuursrecht (Awb) wordt voorgeschreven, een hoorzitting niet verplicht is. Als er wel een verplichting is, vermeldt de specifieke wettelijke regeling expliciet dat er een hoorzitting moet plaatsvinden bij de toepassing van afdeling 3.4 Awb.

In de m.e.r.-procedure voor een besluit zou dit op twee punten aan de orde kunnen zijn. Bij het door het bevoegd gezag uit te brengen richtlijnen voor het maken van het Milieu-effectrapport. En bij het indienen van zienswijzen over het door het bevoegd gezag aanvaarde m.e.r. Echter, op grond van artikel 7.14, lid 4 respectievelijk 7.20 lid 3, van de Wet milieubeheer (Wm) in combinatie met 3:15, lid 1, Awb kunnen zienswijzen schriftelijk of mondeling worden ingediend. Een hoorzitting wordt hier niet meer voorgeschreven (zie artikel 7.24 Wm vervallen op 01-07-2005).

De huidige verplichting om iedereen in de gelegenheid te stellen zienswijzen mondeling of schriftelijk naar voren te brengen, houdt alleen in dat die twee mogelijkheden worden aangeboden. Je bent als bevoegd gezag dus niet meer verplicht om de mondelinge manier uitsluitend via een hoorzitting te doen. Het kan ook persoonlijk bij een ambtenaar op het gemeentehuis.

Heeft u een vraag voor de helpdesk? Kijk voor u belt eerst op www.infomil.nl/helpdesk Onder onderwerpen vindt u veelgestelde vragen, het laatste nieuws, actuele ontwikkelingen en veel achtergrondinformatie. Wilt u uw vraag digitaal stellen: gebruik het vraagformulier op onze site. Wilt u uw vraag toch telefonisch voorleggen aan een van onze deskundigen? Bel dan op werkdagen, tussen 9 en 12 uur, 088 602 55 75.

MTBE en ETBE-verontreinigingen in grondwater

Moet ik de monitoringsresultaten bij de opslag van benzine in ondergrondse tanks melden?

Ja. Sinds 1 januari 2010 moeten inrichtingen die benzine in ondergrondse tanks hebben opgeslagen bemonstering en analyse van de grondwaterpeilbuizen voor de stoffen MTBE en ETBE melden aan het bevoegd gezag artikel 27 Wbb, indien:

- de geanalyseerde waarde van de MTBE- of ETBE-verontreiniging hoger is dan 1 microgram per liter als de inrichting is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied;
- de geanalyseerde waarde van de MTBE- of ETBE-verontreiniging hoger is dan 15 microgram per liter als de inrichting buiten een grondwaterbeschermingsgebied ligt.

Een uitzondering geldt voor inrichtingen waar de gemiddeld laagste grondwaterstand zich meer dan vijf meter beneden het maaiveld bevindt.

Per 1 januari 2009 geldt voor inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen, al een aanvullende monitoringsverplichting van het grondwater voor MTBE en ETBE. De beleidscontext voor de toepassing van artikel 13 Wbb voor dergelijke grondwaterverontreinigingen volgt uit de Circulaire toepassing zorgplicht Wbb bij MTBE- en ETBE-verontreiniging.

Energiebesparing

Strategie voor energiebesparing in het MKB

Wat doen gemeenten, brancheorganisaties en MKB-ondernemers aan energiebesparing? En wat zijn de resultaten daarvan? Op basis van lopende initiatieven ontwikkelt het programma 'Stad en MKB' een eenduidige strategie. Toezichhouders kunnen ondernemers stimuleren maatregelen te nemen en beoordelen of het MKB voldoet aan artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. Ondernemers worden met deze strategie op hun eigen verantwoordelijkheid voor energiebesparing gewezen.

Het Activiteitenbesluit stelt dat energie in bedrijven zo zuinig mogelijk moet worden gebruikt. Energiebesparende maatregelen die in vijf jaar zijn terugverdiend vormen hierbij een speerpunt. InfoMil-adviseur Patrick Dijk: "Stad en MKB wil in eerste instantie stimuleren dat toezichthouders meer aandacht geven aan energiebesparing bij MKB-ondernemers. Dat kan onder meer door goede voorlichting te geven. Het programma Stad en MKB stelt informatiemateriaal aan toezichthouders beschikbaar. Deze informatie is ook interessant voor MKB-ondernemers, zodat beide partijen hetzelfde beeld hebben bij energiebesparing en de technische mogelijkheden. Tijdens een bedrijfsbezoek kan dit misverstand of verrassingen voorkomen." Dijk stelt dat er al veel informatie is. Onder meer bij het Energiecentrum MKB, de Taskforce Verlichting, Agentschap NL en bij lokale overheden. Het voorlichtingsmateriaal van het programma Stad en MKB stroomlijnt deze instrumenten en producten.

Stappenplan

Onderdeel van de strategie van Stad en MKB is een handreiking waarin artikel 2.15 voor toezichthouders wordt vertaald naar de praktijk. De publicatie is onlangs verschenen en te verkrijgen via de websites van Stad en MKB en InfoMil.

Dijk: "De handreiking is opgebouwd volgens een stappenplan. Het begint bij het verzamelen van bedrijfsinformatie. Dat kan via dossieronderzoek, een melding of het bedrijfsbezoek. Hierbij is het de kunst op de hoogte te zijn van energieadviesprocessen en -ondersteuning in de verschillende bedrijfstakken. Het stappenplan maakt dit inzichtelijk. Daarna komt een aantal praktische vragen in de voorbereiding aan de orde. Is er sprake van nieuwbouw? Dan is het goed om bijvoorbeeld de bouwplannen in een zo vroeg mogelijk stadium te analyseren. Heeft het bedrijf een convenant met de overheid afgesloten, zoals MJA3? Dan kan de ondernemer automatisch aan zijn energieverplichtingen in het Activiteitenbesluit voldoen. De volgende stap is identificatie van het soort energiegebruiker. Kleingebruikers zijn niet verplicht maatregelen te nemen, maar het is ook dan noodzakelijk dat toezichthouders energiebesparende maatregelen stimuleren. Middelgrote en grote energiegebruikers moeten wel aan artikel 2.15 voldoen. Voor deze categorieën werkt de handreiking de vervolgstappen uit, zoals inventarisatie van de genomen energiebesparende maatregelen en schriftelijke vastlegging van afspraken."

Natuurlijk moment

In het voorlichtingstraject, voorafgaande aan het bedrijfsbezoek, kunnen toezichthouders de database 'Energiebesparing en Winst' raadplegen. Daarin zijn energiebesparende maatregelen voor elf bedrijfstakken opgenomen. De handreiking beschrijft hoe het bevoegd gezag deze database kan gebruiken. Hoe ver kunnen toezichthouders bijvoorbeeld gaan in het kader van stimuleren? Waar ligt de grens tussen stimuleren en reguleren? De informatie sluit vanzelfsprekend aan op het andere communicatiemateriaal van Stad en MKB. Dijk benadrukt dat de informatie uit de database niet bedoeld is als een afvinklijst. "Het bevoegd gezag moet niet op de stoel gaan zitten van een

Bezoek en congres

Stad en MKB wil dit jaar 200 gemeenten benaderen die subsidie hebben gekregen van Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK), een regeling die het mogelijk maakt extra aandacht te besteden aan energiebesparing bij ondernemers. "Doel is te inventariseren of en welke activiteiten worden ondernomen. Desgevraagd kunnen we gemeenten op maat adviseren", aldus Dijk. "Vanaf volgend jaar gaan wij ook andere gemeenten benaderen." Daarnaast organiseert Agentschap NL op 27 april 2010 een Congres Energie-efficiëntie in Utrecht, met workshops over de energiestrategie van Stad en MKB. Kijk voor meer informatie op www.infomil.nl/bijeenkomsten en www.stadenmkb.nl

professionele energieadviseur of op die van de ondernemer. De zelfredzaamheid van ondernemers staat voorop. De database is een hulpmiddel om de ondernemer op weg te helpen."

De handreiking wijst erop dat het belangrijk is niet te verwachten dat een ondernemer de volgende dag maatregelen heeft getroffen. "Wij adviseren met de ondernemer te kijken welke energiebesparende maatregelen kunnen worden gekoppeld aan natuurlijke momenten. Zoals een uitbreiding of verbouwing of vervanging van apparaten. Dan kosten energiebesparende maatregelen minder en verdienen ze zichzelf sneller terug."

De handreiking en meer informatie over energiebesparende maatregelen voor het MKB staat op www.infomil.nl/infomilnieuws

Veilige vulpunten voor aardgas en waterstof

Nieuwe PGS 25 en NPR

Aardgas en waterstof zijn veelbelovende alternatieven voor benzine, diesel en LPG. Ons land telt nu al tientallen aardgasvulstations en er zijn enkele initiatieven voor het tanken van vloeibaar aardgas. Ook waterstof is in opmars. De komende tijd kunnen we dus rekenen op meer tankstations. En dan rijst de vraag hoe je controleert of de vulpunten aan de wettelijke vereisten voldoen. De herziene PGS 25 voor aardgastankstations en de nieuwe NPR Waterstof tankstations scheppen helderheid.

Voor aardgastankstations moet het Activiteitenbesluit nog wel worden aangepast aan de nieuwe norm. Voorzitter van het normplatform aardgasvulstations Erik Bùthker is tevreden over de nieuwe PGS 25. Het document is opgesteld in nauwe samenwerking met alle betrokkenen. "Iedereen – van bouw- en exploitant tot vergunningverlener en handhaver – weet waaraan een aardgasvulstation moet voldoen. De nieuwe PGS biedt een goede richtlijn voor veilige arbeidsomstandigheden, milieu, en brand- en explosieveiligheid. Zowel op aardgas- als op biogasstations." Ook de NPR Waterstof tankstations – die dit voorjaar in opdracht van het ministerie van Economische Zaken/Agentschap NL verschijnt – heeft een groot draagvlak. "Vergunningverleners, brandweer, brancheverenigingen, het Gemeentelijk Vervoerbedrijf (GVB) Amsterdam als gebruiker van waterstofvoertuigen, bouw- en leveranciers van waterstof hebben eraan meegewerkt", aldus Michiel Jak, bestuurslid van de Nederlandse Waterstof en Brandstofcellen Vereniging en voorzitter van de NPR-werkgroep.

Eigen interpretatie

De richtlijnen voor aardgastankstations zijn opgesteld in de jaren negentig en waren toe aan een aanpassing aan de Europese regelgeving. Richtlijnen voor waterstof tank-

stations waren er niet. Vergunningverleners en handhavers moesten de regels noodgedwongen zelf bedenken of interpreteren. "Dan kon het gebeuren dat bouw- en exploitanten verschillende voorzieningen op het aardgastankstation moesten aanbrengen. De ene gemeente wilde een explosieveilig dak, de andere overheid extra ventilatie of gasdetectie. Dat verhoogde de kosten en vertraagde de realisatie van vulpunten. Vaak was dat ook niet in het belang van provincies en gemeenten. Veel lokale overheden stimuleren rijden op aardgas, omdat het de luchtkwaliteit verbetert", aldus Bùthker, die tevens key accountmanager is van CNGNet, een organisatie die 33 aardgasvulpunten realiseerde. Dankzij de nieuwe PGS 25 verwacht Bùthker kortere doorlooptijden van nieuwe stations. "Vijf of zes maanden moet haalbaar zijn. Daar zijn we blij mee, omdat CNGNet dit jaar veertig nieuwe vulstations wil realiseren. In 2012 willen we een landsdekkend net hebben met 250 stations."

Zover is het nog niet met waterstof. Dat bevindt zich voornamelijk in het ontwikkelstadium. Toch komen verschillende initiatieven van de grond. Zo heeft Amsterdam een waterstofrondevaartboot, werken de Nederlandse en Vlaamse overheid samen om een aantal vulpunten in Zuid-West Nederland te realiseren en voert de gemeente Arnhem een actief duurzaam brandstoffenbeleid, waarin waterstof een belangrijke plaats inneemt. "Daarom is het belangrijk nu al een soort 'kookboek' te hebben", aldus Jak.

Wat is een waterstof tankstation?

De NPR beschrijft de belangrijkste stappen rondom aanvoer en gebruik van waterstof, de benodigde faciliteiten, veiligheidsaspecten en certificering van onderdelen. Belangrijke stap is de definitie van een waterstof tankstation. Jak: "Dat klinkt wat suf, maar waterstof is een heel andere brandstof dan benzine, diesel, LPG of aardgas. Daarom willen we bijvoorbeeld

geen LPG-knop waarmee een pompbediende de levering van gas kan continueren als er een storing optreedt. Ander voorbeeld is de andere eisen voor de constructie van een overkapping. In de NPR staat waarop de bouw- en exploitant moet letten. Zo mag er geen ophoping van gas onder de overkapping plaatsvinden. Hoe de bouw- en exploitant dit oplost is zijn zaak, maar we geven wel tips. Daarnaast hebben we de veiligheidsafstanden tussen de objecten op het station beschreven. Dat hebben we gedaan op basis van de best beschikbare informatie uit binnen- en buitenland." Veiligheidsafstanden tussen het tankstation en de omgeving moeten nog worden berekend. Jak verwacht dat de NPR 95 procent van de onzekerheid kan wegnemen bij initiatiefnemers en bevoegd gezag. Wel geeft hij nadrukkelijk aan dat de NPR een richtlijn is en geen officiële norm. "Onze NPR is niet zo uitgebreid als een PGS, maar gebruikers kunnen er goed mee uit de voeten. Ik denk dat we langdurige trajecten, zoals de realisatie van een waterstof vulpunt bij het Amsterdamse GVB, er flink mee kunnen verkorten."

Externe veiligheid

Belangrijke toevoeging in de herziene PGS 25 is de externe veiligheid. Het RIVM berekende de veilige afstand tussen de objecten op het vulpunt en andere objecten, zoals woningen. "Deze afstanden hangen onder meer af van het soort en de grootte van de apparaten op het terrein, zoals buffers en afleverzuilen. Ook het aantal auto's dat aardgas of biogas tankt speelt een rol. Hoe meer voertuigen dit doen, hoe groter de afstand", legt Ad Matthijsen, adviseur externe veiligheid van het RIVM uit. Nieuw is ook dat installaties CE-gemarkeerd moeten zijn. Dat houdt in dat de stations voldoen aan de eisen en normen van wetgeving, inclusief de Europese richtlijnen PED en ATEX. Daarnaast moeten de vulstations zijn voorzien van een Verklaring van Ingebruikname die afgegeven is door

een aangewezen keuringsinstelling, zoals Lloyd's, Kiwa en Tüv. Ook is er een noodplan, bedrijfshandleiding en logboek op elk bemand aardgasstation aanwezig. Bùthker: "Daarin staan onder meer instructies voor het personeel en voorschriften voor inspectie en onderhoud. Jaarlijks moeten er keuringen plaatsvinden op 38 onderdelen. Elke vergunningverlener en handhaver kan dit nu raadplegen in de PGS 25."

Om vergunningverleners wegwijs te maken in het gebruik van de PGS 25, overweegt het Projectbureau PGS, dat is ondergebracht bij het NEN, één informatiebijeenkomst te organiseren. Adviseur Shyreen Dahoe: "We willen dit mogelijk voor de zomer gaan doen en nodigen iedereen uit met ons mee te denken. Dat helpt ons de doelgroep te bepalen en te anticiperen op de gewenste informatie."

Vloeibaar aardgas

Een brandstof die in Nederland nog in de kinderschoenen staat, maar wel volop in ontwikkeling is, is vloeibaar aardgas (LNG). "Vooral voor zwaardere voertuigen, zoals vrachtwagens en schepen, is dit interessant, omdat LNG de actieradius vergroot", weet Bùthker. Op dit moment pompt de Gasunie tijdens piekvragen LNG op uit de Maasvlakte. Dit is nog kleinschalig, maar op de tweede Maasvlakte komt een terminal die LNG ontvangt uit diverse landen. Voornamelijk bestemd voor gasdistributie, maar het LNG kan ook als brandstof dienen voor auto's, vrachtwagens en schepen. Moedermaatschappij Ballast Nedam van CNGNet volgt de ontwikkelingen rondom vloeibaar aardgas voor toepassing op biogasinstallaties. Voor LNG is er nog geen PGS, maar die komt er wel, zegt Shyreen Dahoe: "We gaan er binnenkort mee van start. Stakeholders – en in het bijzonder vergunningverleners – die input willen leveren, zijn overigens van harte welkom om mee te denken."

Minister Van der Hoeven van Economische Zaken neemt op 10 februari het eerste exemplaar van de NPR Waterstof tankstations in ontvangst van NEN-directeur Jan Wesseldijk.

Waterstof in Arnhem

De gemeente Arnhem ziet kansen in waterstof- en brandstofceltechnologie. Adviseur Economie Marc de Kroon: "De uitstoot van fijn stof is bij waterstof nul, dus de luchtkwaliteit verbetert. Maar de emissie van CO₂ vermindert ook drastisch, omdat de brandstofcel zo efficiënt is." En daar komt nog wat bij: "De grootste zelfstandige brandstofcel-fabrikant van Europa zit hier, naast een bedrijf dat van aardgas of biogas waterstof kan maken. En er zijn er meer. Met deze en andere bedrijven in Nederland kunnen we echt verschil maken. Daarmee geven we ook de economie een impuls." TNO kreeg opdracht de randvoorwaarden te beschrijven voor vergunningverlening en realisatie van een waterstof vulpunt. Tegelijk bracht de gemeente een tankstationexploitant en een aantal bedrijven met elkaar in contact. Samen met de provincie Gelderland en de stadsregio Arnhem-Nijmegen stelde de gemeente budget beschikbaar. Deze inspanningen werpen hun vruchten af. Er ligt een vergunningaanvraag om een waterstof tankstation te bouwen en er is aanbod: in 2011 rijdt er een waterstofelektrische bus van grotendeels Nederlands fabrikaat in Arnhem. Daarnaast gaan de

gemeente en twee andere organisaties met een waterstofauto rijden en maakt de Hogeschool Arnhem-Nijmegen een rallyauto geschikt voor waterstof. Gevraagd naar kritische succesfactoren, antwoordt vergunningverlener Bertus Vooijs: "Goed vooroverleg. Zowel de aanvrager als de overheid moeten weten waarover het gaat. En het is goed om vroegtijdig betrokken te zijn. In veel duurzame initiatieven speelt de overheid een belangrijke rol. Mijn tip is ogen en oren goed open te houden en aan te haken bij deze initiatieven." Vooijs, tevens lid van de werkgroep die de NPR voor waterstof ontwikkelde, beveelt collega's de NPR van harte aan. "Het biedt goede handvatten om de kennis over waterstof te vergroten en knelpunten weg te nemen."

De PGS 25 is te vinden op www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl De NPR is te vinden op www.nen.nl Heeft u belangstelling voor de informatiebijeenkomst van het NEN over de herziene PGS 25? Of wilt u meedenken over de nieuwe PGS voor vloeibaar aardgas (LNG)? Neem dan contact op met Shyreen Dahoe van het NEN via 015 2690 181 of shyreen.dahoe@nen.nl

Slim en goed handhaven in de glastuinbouw

Handhaven bij tuinbouwbedrijven is complex. “Ik heb een hele waslijst”, zegt toezichthouder Joukje Lübbers (gemeente Emmen). “Zo letten we op gewasbeschermingsmiddelen, energieverbruik, meststoffen en de hele registratie erom heen. Daarnaast zijn we nu ook bevoegd gezag voor de indirecte lozingen.” Ook de controlelijst van haar collega’s bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier – het waterschap boven het Noordzeekanaal – is lang. Hoe kun je slim en goed handhaven? Tips uit de praktijk.

Gezamenlijke checklists en bedrijfsbezoeken vormen de kern van de werkwijze van Emmen en het hoogheemraadschap. De gemeente werkt samen met waterschap Velt en Vecht. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werkt samen met milieudiensten en gemeenten in Noord-Holland. “Deze maand zijn we gestart met een nieuw glastuinbouwproject met drie milieudiensten en twee gemeenten”, vertelt handhaver Richard van Diepen. “Eerst spreken we af welke bedrijven we gezamenlijk bezoeken en welke tuinders afzonderlijk. Gaan we alleen, dan kijken we ook naar het werk van de ander. Dat doen we aan de hand van checklists die we samenstellen op basis van de Handhavings- en Uitvoeringsmethode van waterschappen, gemeenten en de Algemene Inspectiedienst. Elk bedrijf is weer anders, dus je hoeft niet alle punten op te nemen. Tijdens de voorbereiding bespreken we wat belangrijk is om te controleren.”

Training

Daarna volgt een startbijeenkomst, waarin Van Diepen zijn gemeentelijke collega’s meteen bijpraat over tuinbouwbedrijven die lozen op de riolering. “Onlangs is het bevoegd gezag van deze lozingen naar gemeenten gegaan en dan is het handig te weten om welke bedrijven het gaat.”

Toezicht op indirecte lozingen is een vak apart, vindt ook Lübbers. “Dat doe je er niet zomaar even bij. Wij zijn dan ook blij dat het waterschap Velt en Vecht het toezicht voor ons wil uitvoeren, tot de Regionale Uitvoeringsdiensten er zijn. Die hebben meer capaciteit en kennis over dit onderwerp.”

Hollands Noorderkwartier pakt het iets anders aan. Handhaver Dennis Jagroep: “Wij geven een soort ‘training on the job’ tijdens de gezamenlijke bedrijfsbezoeken. Voordeel hiervan is dat het weinig extra tijd kost, omdat je in het kader van de algemene handhaving toch gezamenlijk bedrijven bezoekt. Bovendien kun je alles laten zien. Dat beklijft meer dan een theoretische handleiding.”

Van Diepen vindt het belangrijk de kennis over indirecte lozingen goed over te dragen. “Onze zuiveringen moeten het rioolwater goed kunnen verwerken. Zo hebben we liever geen schoon regenwater in de riolering, omdat er dan teveel water gepompt moet worden naar de zuiveringsinstallatie. Vooral bij grote bedrijven – en dus ook de glastuinbouw – is afkoppelen het devies. Deze en andere zaken willen we gemeenten graag meegeven.”

Geen verrassingen

Is de algemene handhaving bij tuinbouwbedrijven verbeterd met deze samenwerking? Lübbers vindt van wel. “Alles sluit beter op elkaar aan als je integraal in plaats van per deelaspect handhaaft.” Maar kun je wel goed handhaven met checklists waarop onderwerpen van een andere organisatie staan? Lübbers: “Ja, dat kan, mits je je goed in de materie verdiept. Ik heb veel gehad aan de gezamenlijke bezoeken met mijn collega van het waterschap. Aan de hand van de checklist liet ze mij zien waarop ik moest letten. Daarnaast zijn we op werkbezoek geweest bij een tuinder om te horen hoe zo’n bedrijf nu precies in elkaar zit. Daar zijn we echt wijzer van geworden. Kijk, je moet niet pretenderen alles te weten. Zo’n checklist is een hulpmiddel om signalen op te vangen. Verdachte signalen speel ik meteen door aan het waterschap. En dat werkt goed. We zijn nooit achteraf onaangenaam verrast omdat we iets ernstigs over het hoofd hebben gezien.”

Meer informatie is te vinden op www.infomil.nl/infomilnieuws

Nieuwe ammoniakreducerende stalsystemen beoordelen

Technische adviescommissie Regeling ammoniak en veehouderij (TacRav)

Innovatieve ammoniakemissiearme stalsystemen zijn geen uitzondering. De TacRav, die deze nieuwe huisvestingen beoordeelt, ontving vorig jaar 87 voorstellen, inclusief luchtwassers van agrarische ondernemers. Vergunningverleners kunnen in hun werk te maken krijgen met deze ondernemers die een nieuw stalsysteem hebben en daarvoor een milieuvergunning nodig hebben. Wat is de procedure? Harry de Goede van het secretariaat Rav geeft een overzicht.

Het Rijk wil de emissie van ammoniak in de veehouderij met 128 kiloton terugdringen. Om dit doel te bereiken, moeten agrarische bedrijven zich houden aan een bepaalde hoeveelheid ammoniakemissie. Als een ondernemer wil uitbreiden, kan het zijn dat hij een ammoniakreducerend stalsysteem nodig heeft om ervoor te zorgen dat hij de maximaal toegestane emissie niet overschrijdt. Bijlage 1 van de Rav bevat een lijst met goedgekeurde huisvestingsystemen inclusief nageschakelde technieken zoals luchtwassers. Om nieuwe stalsystemen in de bijlage opgenomen te krijgen, moeten agrarische ondernemers een aanvraag voor een proefstalstatus indienen bij het secretariaat Rav van Agentschap NL. Gaat het om varianten op goedgekeurde systemen, dan volstaat een verzoek om het systeem op te nemen in bijlage 1. Harry de Goede over de procedure voor een proefstalstatus: “De aanvraag moet onder meer een gedegen beschrijving bevatten van het systeem, waaruit ook blijkt hoe de ammoniak gereduceerd wordt. Daarnaast moet er een meetplan zijn, waarin staat hoe de agrariër de emissies gaat laten bemeten. Ook willen we weten of het systeem voldoet aan de eisen voor dierenwelzijn en andere wettelijke verplichtingen.”

Technische en ambtelijke beoordeling

Een technische commissie, samengesteld uit onafhankelijke specialisten, beoordeelt de emissiearme techniek van de huisvesting en maakt een inschatting van de ammoniakemissie. Een ambtelijke commissie bekijkt vervolgens of het stalsysteem ook in het landelijke beleid past; denk aan dierenwelzijn. “Technisch kan zo’n systeem in orde zijn, maar dat wil dus niet altijd zeggen dat de minister een beschikking afgeeft waarmee de agrarische ondernemer kan voldoen aan de milieuvergunning die hij nodig heeft.” Bij het verkrijgen van een proefstalstatus verplicht een agrariër zich om zes maal een 24-uursmeting verdeeld over het jaar te laten uitvoeren om de werkelijke ammoniakemissie vast te stellen. De meetverplichting geldt niet voor verzoeken om varianten op bestaande systemen in de Rav op te nemen. “Stel dat een ondernemer een emissie-reducerend systeem heeft dat erg lijkt op een bemeten systeem dat in de Rav is opgenomen, dan kan hij verzoeken om een emissiefactor voor zijn emissie-reducerend systeem vast te stellen.”

Vragen staat vrij

De procedure van aanvraag of verzoek tot beschikking duurt maximaal twintig weken. “Als het sneller kan dan zullen we dat zeker niet nalaten. Ons doel is zoveel mogelijk ammoniakemissie reducerende stalsystemen in Bijlage 1 van de Rav op te nemen.” De Goede nodigt vergunningverleners uit contact op te nemen als zij vragen hebben over de procedure. “Stel bijvoorbeeld dat een agrariër een vergunning aanvraagt, terwijl de beschikking er nog niet is, dan kan het handig zijn bij ons de status op te vragen, zodat er bijvoorbeeld alvast een pro forma vergunning kan worden opgemaakt.” Het Rav-systeem werkt goed, al vinden ondernemers dat de procedure sneller moet. Dat blijkt onder meer uit het aantal aanvragen en verzoeken. En de meeste agrarische ondernemers weten dat zij in het kader van een milieu- en bouwvergunning

bij de Commissie Rav moeten aankloppen voor nieuwe huisvestingsystemen. Toch wil dit er wel eens bij inschieten. “Dan wil de ondernemer graag snel uitbreiden, omdat het economisch goed uitkomt. In zijn enthousiasme – geen onwil – gaat hij aan de slag en komt hij later op de koffie als hij geen milieuvergunning krijgt omdat hij geen beschikking heeft. Daarom is het altijd goed dat vergunningverleners weten wat wij doen, zodat ze agrariërs naar ons kunnen doorverwijzen als het nodig is.”

Voor vragen en meer informatie kunt u contact opnemen met Harry de Goede via 088 602 2685 en rav@agentschapnl.nl

Verschenen

Aangepaste NeR

De Nederlandse emissie richtlijn lucht (NeR) is in december 2009 aangepast. De paragrafen 2.10 en 3.2.2 zijn aangepast. De teksten over niet-reguliere emissies in de paragrafen 2.4.5, 3.7 en bijlage 4.2 (Termen en definities) zijn gewijzigd. Dit is een gevolg van de verwerking van het Actieplan fijn stof en industrie in de NeR (zie InfoMil Nieuws 56, pagina 8). Verder is de tekst over stufgevoelige stoffen in paragraaf 3.8 sterk gewijzigd. Tevens is bijlage 4.6 (Stuifklassen) uitgebreid. Bij paragraaf 3.8 horen nieuwe factsheets van maatregelen fijn stof op- en overslag, te vinden via de InfoMil-website. Zie ook het artikel over diffuse stofemissies op pagina 2. In paragraaf 3.3, Bijzondere regelingen voor specifieke processen, is per 1 januari 2010 de regeling F3 (Crematoria) ingetrokken, omdat crematoria nu onder het Activiteitenbesluit vallen. Daarnaast is regeling G2 (Compostering van groenafval) herzien. De regeling introduceert een nieuw normstelsel voor geur gebaseerd op de capaciteit van de inrichting. Er is ook onderscheid gemaakt tussen normstelling voor bestaande en nieuwe situaties.

Deze en enkele kleine wijzigingen zijn samengevat op de webpagina 'Aanvullingen NeR' en verwerkt in de Digitale NeR en in de NeR-pdf's op www.infomil.nl/ner.

Informatieblad LPG-tankstations

Alle LPG-tankstations die niet aan het Plaatsgebonden risico of het Groepsrisico kunnen voldoen, moesten voor 1 januari 2010 zijn gesaneerd. Dat is het uitgangspunt van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Convenant LPG-autogas 2005. Gemeenten waarbij nog niet alle knelpunten zijn opgelost, worden gedoogd tot 1 juli 2010. Het ministerie van VROM publiceerde in december 2009 het informatieblad 'Implementatie Convenant LPG-autogas 2005: veel gestelde vragen en antwoorden.' Dit informatieblad geeft de stand van zaken weer over de uitvoering van het Bevi en het Convenant voor LPG-tankstations. Ook zijn er de meest gestelde vragen en antwoorden in opgenomen.

Vernieuwde handreiking RO en Milieu

Eind 2009 is de handreiking RO en Milieu uitgebreid. Ruimtelijke ordenaars lezen hierin hoe ze rekening kunnen houden met milieuthema's bij het opstellen of actualiseren van bestemmingsplannen. Voor geluid en externe veiligheid is het wettelijk verplicht om het bestemmingsplan te gebruiken als regulerend instrument. Voor milieuthema's waarvoor geen wettelijke verplichting geldt, zoals luchtkwaliteit, bodem en ecologie, wordt toch aanbevolen de mogelijkheden van bestemmingsplannen optimaal te benutten. Dat legt namelijk een belangrijke basis voor een goede en duurzame leefomgeving. Verder is de handreiking aangepast aan de laatste ontwikkelingen en kennisdocumenten en is de tekst over de relatie tussen het RO- en milieubeleid geactualiseerd.

Actuele Wegwijzer Externe Veiligheid

Onlangs verscheen een geactualiseerde versie van de Wegwijzer Externe Veiligheid in de milieuvergunning. Dit handboek voor milieuvergunningverleners informeert per bedrijfsactiviteit hoe rekening kan worden gehouden met externe veiligheid bij vergunningverlening. Ook bevat de Wegwijzer de hoofdlijnen van het externe veiligheidsbeleid. Een klankbordgroep met medewerkers van gemeenten, provincies, milieudiensten, de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding en Saxion Hogescholen houdt de Wegwijzer actueel. Agentschap NL is secretaris van de klankbordgroep. De publicatie is niet meer in papieren vorm beschikbaar. Op de webpagina worden de belangrijkste wijzigingen bijgehouden. Hiermee kunnen gebruikers zien of zelf uitgeprinte teksten nog actueel zijn. De meeste werkbladen van de Wegwijzer Externe Veiligheid zijn geactualiseerd. Eind april zijn alle werkbladen geactualiseerd.

Meer informatie over verschenen vindt u op www.infomil/infomilnieuws

Agenda

Vijfde NEN-Infodag Regelgeving en normalisatie luchtmissies

Op woensdag 2 juni 2010 organiseren NEN en InfoMil in Amersfoort een informatiedag

over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van emissiemetingen in regelgeving en normalisatie. Vanaf half april is het mogelijk om u in te schrijven via www.nen.nl

Congres Energie-efficiëntie

27 april 2010. Zie het artikel op pagina 7.

Schakeldag

27 april 2010. Zie het artikel op pagina 3.

Colofon

InfoMil Nieuws verschijnt viermaal per jaar via een gratis abonnement. InfoMil maakt onderdeel uit van divisie NL Milieu en Leefomgeving van het Agentschap NL.

De divisie NL Milieu en Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met financiering, informatie en advies. De volgende uitgave van InfoMil Nieuws verschijnt juni 2010. Aanvragen en adreswijzigingen uitsluitend schriftelijk doorgeven. Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

Redactieadres

NL Milieu en Leefomgeving
InfoMil Nieuws
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
E-mail: info@infomil.nl
www.agentschapnl.nl/infomil

Oplage 5.800 exemplaren. ISSN 1570-4319
Publicatienummer: 1INFO1001